

Temat Lekcji	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA KLAS VIII W ROKU SZKOLNYM 2025/2026				
	Poziom konieczny Ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy Ocena dostateczna	Poziom rozszerzający Ocena dobra	Poziom dopełniający Ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający Ocena celująca
1. Wybuch II wojny światowej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty 1 IX 1939 - żądania Hitlera wobec Polski <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: pakt Ribbentrop-Mołotow <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić okoliczności wybuchu II wojny światowej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - żądania Hitlera wobec Polski - Cele wojny Niemiec przeciwko Polsce <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić przyczyny odmowy polskich polityków wobec żądań niemieckich 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: III 1939, 23 VIII 1939 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele działań Hitlera i Stalina <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić międzynarodowe położenie Polski latem 1939 roku 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywy działań różnych państw europejskich przed wybuchem II wojny światowej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównać stosunek sił armii polskiej i niemieckiej w początkowej fazie wojny obronnej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec związek między charakterem działań zbrojnych a celami wojennymi sformułowanymi przez Hitlera

<p>2. Wojna obronna Polski</p>	<p>Uczeń zna: - daty 1 IX – 5 X 1939, 17 IX 1939, 5 X 1939</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Wojna obronna, wojna błyskawiczna, wojna totalna</p> <p>Uczeń potrafi: - podać przykłady zbrodni dokonywanych przez wojska niemieckie w Polsce</p>	<p>Uczeń zna: - daty 3 IX 1939, 28 IX 1939, - daty kolejnych etapów wojny obronnej - postacie: Majora Sucharskiego</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: „dziwna wojna”</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele działania Niemców w Polsce podczas wojny obronnej - wyjaśnić postawę Francji i Anglii podczas wojny obronnej - wskazać na mapie podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę a ZSRR</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie czwarty rozbiór Polski</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić na wybranych przykładach na czym polegała bohaterska postawa żołnierza polskiego w czasie wojny obronnej - przedstawić bilans wojny obronnej</p>	<p>Uczeń zna: - daty najważniejszych starć i bitew wojny obronnej</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować różne postawy społeczeństwa polskiego wobec wojny</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: kapitana Władysława Raginisa, generała Tadeusza Kutrzeby, generała Franciszka Kleeberga</p>
<p>3.</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna:</p>		<p>Uczeń zna:</p>	

<p>Podboje Stalina i Hitlera</p>	<p>- daty: 10 V 1940, 22 VI 1941</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: alianci, NKWD</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie państwa współpracujące z Trzecią Rzeszą oraz tereny zajęte przez Niemców - wskazać czynnik, który doprowadził do zakończenia wojny błyskawicznej na wschodzie</p>	<p>- daty: 22 VI 1940, VII – X 1940, 10 V 1940 - etapy ekspansji Stalina w Europie Wschodniej - etapy ekspansji Hitlera w Europie Zachodniej</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: Bitwa o Anglię</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie podział Francji dokonany przez Hitlera - wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z działaniami zbrojnymi w Europie Zachodniej w 1940 r</p>	<p>Uczeń rozumie: - przyczyny sukcesów militarnych Stalina i Hitlera na Przełomie 1939 i 1940 roku.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić straty poniesione przez ZSRR w pierwszych miesiącach wojny z Trzecią Rzeszą</p>	<p>- daty: XI 1939 – III 1940, IV 1941</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wojny zimowej - wskazać na mapie zmiany terytorialne po wojnie zimowej - przedstawić przebieg agresji Trzeciej Rzeszy na Danię i Norwagę, na Francję i na Wielką Brytanię oraz na Związek Radziecki</p>	<p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o działaniach zbrojnych podjętych przez Włochy Mussoliniego</p>
<p>4.</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna: - datę 19 IV 1943</p>	<p>Uczeń zna: - datę 1942</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Anny Frank</p>

<p>W okupowanej Europie</p>	<p>- główne założenia ideologii nazizmu dotyczące podziału ludzkości na rasy - poglądy Hitlera na temat Słowian i Żydów</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Szoah (Holokaust),</p>	<p>- miejsca, w których powstały największe obozy zagłady na ziemiach polskich - przyczyny wybuchu powstania w getcie warszawskim</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: getto, eksterminacja, obóz zagłady, Porajmos - na czym polegało tzw. „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić politykę nazistów wobec ludności żydowskiej w pierwszym okresie wojny - wymienić widoczne na zachodzie i na wschodzie Europy przejawy walki z okupantem i</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: rząd kolaboracyjny, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB)</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować położenie ludności w okupowanej Europie Zachodniej i Europie Wschodniej</p>	<p>- przyczyny, które zdecydowały o wykorzystaniu ziem polskich jako miejsca eksterminacji Żydów</p> <p>Uczeń rozumie: - znaczenie stwierdzenia, że uczestnicy powstania chcieli „wybrać sposób umierania”</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać politykę Trzeciej Rzeszy na ziemiach okupowanych - dostrzec różnice w położeniu ludności w okupowanej Europie Zachodniej i Wschodniej</p>	<p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o zagładzie Romów - przedstawić przebieg powstania w getcie warszawskim</p>
-----------------------------	---	---	---	---	---

		współpracy z nim podczas wojny			
5. Wielka koalicja	<p>Uczeń zna: - datę 7 XII 1941</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: wielka koalicja, konwój</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze państwa wchodzące w skład wielkiej koalicji</p>	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne bitwy o Atlantyk</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Bitwa o Atlantyk, „wilcze stado”, U-Boot</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie miejsca przelomowych walk na froncie wschodnim</p>	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne bitwy o Atlantyk</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: blokada Leningradu - znaczenie bitwy o Atlantyk dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>Uczeń rozumie: - znaczenie walk pod Leningradem, Stalingradem i Kurskiem dla przebiegu II wojny światowej</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić najważniejsze informacje dotyczące przebiegu bitwy o Atlantyk</p>	<p>Uczeń rozumie: - znaczenie bitwy o Atlantyk dla przebiegu II wojny światowej</p>
6. Zwycięstwo	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń zna:		

<p>aliantów</p>	<p>- daty 8 V 1945, 2 IX 1945, - czynniki, które zdecydowały o klęsce Trzeciej Rzeszy</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: bezwarunkowa kapitulacja</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do klęski Trzeciej Rzeszy</p>	<p>- daty: 6 VIII i 9 VIII 1945, 6 VI 1944,</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: kamikadze</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać Monte Cassino na mapie - wyjaśnić, dlaczego Amerykanie zdecydowali się zrzucić bomby atomowe na Japonię - dostrzec konsekwencje użycia broni atomowej</p>	<p>- daty: IX 1943, V 1944</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: zabie skoki - znaczenie lądowania aliantów w Normandii dla dalszych działań zbrojnych w Europie</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg walk we Włoszech i pod Monte Cassino - przedstawić wydarzenia na froncie zachodnim w 1944 r - przedstawić przebieg działań zbrojnych w Azji w latach 1941–1945</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyrazić opinię na temat decyzji o wykorzystaniu broni atomowej</p>
<p>7.</p>	<p>Uczeń zna:</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Franklina Delano Roosevelta</p>	<p>Uczeń zna: - datę II 1945</p>		

<p>Decyzje wielkich mocarstw</p>	<p>- pojęcia: Karta atlantycka, wielka trójka</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać państwa, które poniosły największe straty osobowe podczas II wojny światowej - przedstawić skutki militarne, społeczne i gospodarcze II wojny światowej</p>	<p>- pojęcia: Karta atlantycka, wielka trójka - najważniejsze cele polityki wielkich mocarstw uczestniczących w II wojnie światowej</p>	<p>- postanowienia Karty atlantyckiej - cele konferencji jałtańskiej - postanowienia konferencji w Teheranie i konferencji jałtańskiej</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić założenia polityki przywódców ZSRR i Stanów Zjednoczonych - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania Karty Atlantyckiej i konferencji w Teheranie - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do konferencji w Jałcie</p>	<p>Uczeń rozumie: - znaczenie decyzji podjętych na konferencji jałtańskiej dla losów państw i narodów Europy Wschodniej</p>
<p>8. Polska pod okupacją</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Ireny Sendler, Jana i Antoniny Żabińskich</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Palmiry, „Generalny plan wschodni”</p>	<p>Uczeń zna: - daty: IV 1940, VI 1940, 1940, 1941, 1942</p>	<p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o działalności Polaków ratujących Żydów podczas okupacji</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić politykę Hitlera i Stalina wobec narodu polskiego</p>

	<p>- miejsca największych kaźni narodu polskiego</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- cele niemieckiej i radzieckiej polityki na podbitych ziemiach polskich</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- przedstawić podział ziem polskich między Trzecią Rzeszę i ZSRR po klęsce kampanii wrześniowej</p>	<p>- różnicę między obozem koncentracyjnym a zagłady</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wskazać na mapie miejsca największych kaźni narodu polskiego i żydowskiego</p> <p>- przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu</p>	<p>- postać: Czesława Kwoki</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: „Żegota”, szmuglowanie, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, sowietyzacja, deportacja</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- przedstawić działalność nazistów w niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym i zagłady Auschwitz-Birkenau</p>	<p>- przedstawić różne formy represji stosowanych wobec narodu polskiego na ziemiach wcielonych do Trzeciej Rzeszy, w Generalnym Gubernatorstwie oraz na ziemiach okupowanych przez ZSRR</p>	
<p>9. Rząd londyński i Polskie Państwo Podziemne</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: 17/18 IX 1939, IV 1943</p> <p>- postacie: Władysława</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- postacie: Władysława Raczkiewicza</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: VII 1941, I 1942, 1943</p> <p>- nazwy politycznych organizacji należących</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: XI 1939, VI 1940, VII 1941</p> <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- dostrzec czynniki, które miały wpływ na zmianę stanowiska Stalina wobec rządu londyńskiego</p>

	<p>Sikorskiego, Władysława Andersa</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, rząd londyński, Polskie Państwo Podziemne</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie siedziby polskiego rządu na wychodźstwie</p>	<p>- główne tezy polskiej polityki zagranicznej</p> <p>- nazwy politycznych i wojskowych organizacji wchodzących w skład Polskiego Państwa Podziemnego działających w kraju i na emigracji</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: tajne komplety, mały sabotaż, dywersja</p> <p>- związek między odkryciem grobów w Katyniu a zerwaniem stosunków dyplomatycznych między rządem londyńskim a ZSRR</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w</p>	<p>do lewicy komunistycznej</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: państwo satelickie</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić organizację Polskiego Państwa Podziemnego w okresie II wojny światowej</p> <p>- przedstawić działalność zbrojną Armii Krajowej</p> <p>- przedstawić okoliczności uformowania się polskiego rządu na wychodźstwie oraz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie</p> <p>- scharakteryzować plany Stalina wobec Polski</p>	<p>- pojęcie: układ Sikorski–Majski</p> <p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o okolicznościach odkrycia masowych grobów w Katyniu</p> <p>- scharakteryzować różne przejawy działalności Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej</p>	<p>- przedstawić okoliczności, w jakich doszło do podpisania układu Sikorski–Majski</p> <p>- opowiedzieć o realizacji postanowień układu Sikorski–Majski</p>
--	--	--	--	--	--

		czasie II wojny światowej			
10. Powstanie warszawskie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1 VIII 1944, 2 X 1944 - postacie: Stanisława Mikołajczyka - cele powstania warszawskiego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: akcja „Burza”, godzina „W” 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele akcji „Burza” <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny klęski powstania warszawskiego <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o wybuchu powstania w Warszawie - określić stosunek sił Niemców i Polaków przed wybuchem powstania - przedstawić skutki powstania warszawskiego 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 3/4 I 1944, 1944 <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiedzieć o przebiegu akcji „Burza” - wyjaśnić okoliczności powstania planu akcji „Burza” 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: , 12/13 X 1943 - nazwy wojskowych organizacji należących do lewicy komunistycznej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić proces formowania polskich sił zbrojnych podporządkowanych lewicy komunistycznej - przedstawić stosunek Stalina oraz aliantów zachodnich do powstania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać argumenty przemawiające za decyzją o wybuchu powstania i przeciw tej decyzji - ocenić decyzję o wybuchu powstania
11. Sprawa polska w czasie II wojny światowej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsca i daty najważniejszych bitew z udziałem wojsk polskich <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 21/22 VII 1944, 31 XII 1944 - decyzje konferencji teherańskiej i jałtańskiej w sprawie Polski 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1943–1944, 1943, 1 I 1944, II 1945 - nazwy polskich jednostek wojskowych biorących udział w 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poglądy Stalina i Churchilla na sprawę polską <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ decyzji wielkich mocarstw 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić znaczenie decyzji konferencji jałtańskiej dla przyszłości państwa polskiego - scharakteryzować stosunek polityków zachodnich do sprawy polskiej

	<p>- pojęcia: zbrodnia wołyńska, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN)</p> <p>- dlaczego doszło do zbrodni wołyńskiej</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- wskazać na mapie szlaki wędrówek polskich oddziałów i miejsca bitew z ich udziałem</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: Manifest PKWN, Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- przedstawić straty poniesione przez Polaków podczas zbrodni wołyńskiej</p>	<p>walkach na frontach II wojny światowej</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), linia Curzona, Krajowa Rada Narodowa (KRN)</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- opisać reakcję Polaków na zbrodnię wołyńską</p> <p>- przedstawić proces tworzenia władzy politycznej na ziemiach polskich przez lewicę komunistyczną</p>	<p>na problem suwerenności państwa polskiego</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <p>- przedstawić okoliczności zwołania konferencji w Teheranie</p> <p>- wyjaśnić program polityczny lewicy komunistycznej zawarty w Manifeście PKWN</p>	
12. Świat po II wojnie światowej	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: daty: VII–VIII 1945, 1947–1991</p> <p>- postać: Harry’ego Trumana</p> <p>- decyzje konferencji poczdamskiej w sprawie Niemiec i Polsk</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- strukturę ONZ</p> <p>- najważniejsze postanowienia Powszechnej deklaracji praw człowieka</p> <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <p>- daty: VI 1945</p> <p>- postać: Clementa Attlee</p> <p>- bilans II wojny światowej</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: denazyfikacja,</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <p>- pojęcia: doktryna Trumana, plan Marshalla</p> <p>- związek między rozpadem koalicji antyhitlerowskiej a podziałem świata na dwa antagonistyczne bloki</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <p>- scharakteryzować polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe skutki II wojny światowej</p>

	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Organizacja Narodów Zjednoczonych, żelazna kurtyna, zimna wojna, demokracja ludowa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie zdobycze terytorialne ZSRR oraz granicę podziału Europy (żelazną kurtynę) 	<p>- pojęcia: Zgromadzenie Ogólne ONZ, Rada Bezpieczeństwa ONZ</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić przyczyny zimnej wojny 	<p>sankcje, prawo weta, nacjonalizacja,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasady funkcjonowania państw demokracji ludowej <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić okoliczności narodzin ONZ - scharakteryzować cele powołania ONZ oraz jej rolę 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować wpływ doktryny Trumana na sytuację w powojennym świecie - przedstawić zasady doktryny Trumana - wyjaśnić, na czym polegał plan Marshalla 	
13. Podzielone Niemcy	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazwy bloków polityczno-militarnych powstałych na Wschodzie i na Zachodzie <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: blokada Berlina 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: IX 1949, X 1949, 1943, 1955 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny utworzenia NATO i Układu Warszawskiego <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1945–1946, 1948 - nazwiska głównych polityków nazistowskich oskarżonych w procesach norymberskich <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić kontrowersje związane z procesami w Norymberdze i przedstawić ich następstwa - scharakteryzować sytuację polityczną i gospodarczą w 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić kontrowersje związane z procesami w Norymberdze i przedstawić ich następstwa - scharakteryzować przyczyny oraz przejawy polityki zimnowojennej w Niemczech

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie państwa należące do NATO i Układu Warszawskiego - wskazać na mapie strefy okupacyjne w Niemczech 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do blokady Berlina i wyjaśnić jej następstwa 	<ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: procesy norymberskie - znaczenie procesów norymberskich <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić okoliczności ukształtowania się NATO i Układu Warszawskiego 	<p>powojennych Niemczech</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować organizację i cele istnienia NATO i Układu Warszawskiego 	
<p>14. Na Zachodzie i za żelazną kurtyną</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postaci: Nikity Chruszczowa - państwa założycielskie EWWiS - cechy stalinizmu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: plan Schumana, EWWiS, mur berliński 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1950, 1956, 1968 - teść tajnego referatu Chruszczowa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: RWPG, gospodarka centralnie planowana, destalinizacja, Praska Wiosna 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postaci: Roberta Schumana, Imre Nagy'ego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Radio Wolna Europa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować sytuację w ZSRR po śmierci Stalina - scharakteryzować sytuację panującą na 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1949, 1952, 1953, 1961 - postanowienia XX zjazdu KPZR <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: doktryna Breżniewa <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do rewolucji 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić okoliczności wybuchu, przebieg i zakończenie Praskiej Wiosny - wyjaśnić, na czym polegała doktryna Breżniewa

	- symboliczne znaczenie istnienia muru berlińskiego	- cele powołania EWWiS oraz RWPG Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegała destalinizacja - wyjaśnić okoliczności powstania EWWiS i RWPG	Węgrzech w okresie stalinizmu - scharakteryzować sytuację panującą w Czechosłowacji w okresie stalinizmu - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do budowy muru berlińskiego	węgierskiej, jej przebieg oraz okoliczności upadku	
15. Dekoloniza-c	Uczeń rozumie:	Uczeń zna:	Uczeń rozumie: - pojęcie: Trzeci Świat	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: - ocenić proces dekolonizacji

<p>ja po II wojnie</p>	<p>- pojęcia: dekolonizacja - przyczyny procesu dekolonizacji</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić skutki procesu dekolonizacji</p>	<p>- przykłady procesów dekolonizacyjnych, do jakich dochodziło w przeszłości</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: neokolonializm, globalna Północ, globalne Południe</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, w jaki sposób proces dekolonizacji wykorzystywały kraje Zachodu i Wschodu - wskazać na mapie linię podziału świata na globalną Północ i globalne Południe</p>	<p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować politykę neokolonialną</p>	<p>- scharakteryzować proces dekolonizacji po II wojnie światowej</p>	
------------------------	--	---	---	---	--

<p>16. Konflikty zimnej wojny</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1979–1989</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne na Półwyspie Koreańskim po II wojnie światowej</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1950, 1953</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu wojny w Korei - wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny w Afganistanie - wyjaśnić przyczyny klęski Związku Radzieckiego podczas wojny w Afganistanie</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1948, 1949 - postać: Fidela Castro</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: mudżahedin, „bambusowa kurtyna”</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wojny w Korei - scharakteryzować przebieg wojny w Afganistanie</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić zaangażowanie państw komunistycznych i zachodnich w konflikty w Korei i Afganistanie</p>
-----------------------------------	---	---	---	---	---

<p>17. Konflikt na Bliskim Wschodnie</p>	<p>Uczeń zna: - zakres geograficzny obszaru określanego jako Bliski Wschód</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Organizacja Wyzwolenia Palestyny</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie podział Palestyny dokonany na mocy decyzji ONZ</p>	<p>Uczeń zna: - państwa uczestniczące w ataku na Izrael</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: wojna sześciodniowa - cele działalności OWP</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze skutki wojny arabsko-żydowskiej, w tym terytorialne - wskazać na mapie zmiany terytorialne, jakie nastąpiły w wyniku wojny sześciodniowej</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Jasera Arafata</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: umowa Sykes–Picot, mandat, syjonizm</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować sytuację polityczną na Bliskim Wschodzie do czasów I wojny światowej</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1948, 1964, 1967</p> <p>Uczeń rozumie: - znaczenie umowy Sykes–Picot dla relacji między Arabami a krajami zachodnim</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić reakcje Palestyńczyków na migracje Żydów do Palestyny oraz na możliwość powstania na tym obszarze państwa żydowskiego - przedstawić okoliczności wybuchu i przebieg wojny sześciodniowej</p>	<p>Uczeń potrafi: - dostrzec wpływ wojny na relacje między Żydami a Palestyńczykami - dostrzec konflikt arabsko-żydowski jako jeden z przejawów zimnej wojny</p>
--	--	--	---	--	--

<p>18. Chiny po II wojnie światowej</p>	<p>Uczeń zna: - postać Mao Zedonga (Mao Tse-tunga)</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: rewolucja kulturalna</p>	<p>Uczeń zna: - główne założenia „wielkiego skoku naprzód” - czas trwania i cele rewolucji kulturalnej</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: ”wielki skok naprzód”</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić działania podjęte z inicjatywy Mao Zedonga w ramach „wielkiego skoku naprzód” - wymienić skutki rewolucji kulturalnej</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: , komuny ludowe, maoizm, czerwona gwardia</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności powstania Chińskiej Republiki Ludowej - scharakteryzować wpływ zmian gospodarczych w Chinach na życie mieszkańców państwa</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1937, 1949, 1952, 1958, 1966</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg wojny domowej w Chinach po zakończeniu II wojny światowej - scharakteryzować sytuację gospodarczą Chin w okresie rządów komunistów - scharakteryzować sytuację w Chinach w okresie rewolucji kulturalnej</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić skutki „wielkiego skoku naprzód” - przedstawić działalność Mao Zedonga i jego zwolenników po klęsce „wielkiego skoku naprzód”</p>
---	--	---	---	--	--

<p>19. Podziemie niepodległościowe</p>	<p>Uczeń zna: - powody, dla których żołnierze niezłomni kontynuowali walkę zbrojną po zakończeniu wojny</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: żołnierze niezłomni (wyklęci)</p>	<p>Uczeń zna: - zarzuty stawiane przywódcom Polskiego Państwa Podziemnego podczas procesu szesnastu</p> <p>Uczeń rozumie: - cele działalności NKWD w Polsce</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego Stalin i polscy komuniści dążyli do osłabienia Polskiego Państwa Podziemnego - przedstawić metody walki komunistów - przedstawić działalność żołnierzy niezłomnych</p>	<p>Uczeń zna: - postaci: Leopolda Okulickiego, Jana Jankowskiego - postanowienia układu podpisanego między PKWN a ZSRR - instytucje wchodzące w skład komunistycznego aparatu bezpieczeństwa</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: obława augustowska, reakcja, amnestia - związek między działaniami Rosjan i polskich komunistów a decyzjami przywódców Armii Krajowej</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować straty poniesione przez naród i państwo polskie podczas II wojny światowej</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 19 I 1945, 1947</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować działalność NKWD na ziemiach polskich - scharakteryzować organizację komunistycznego aparatu bezpieczeństwa - przedstawić bilans strat poniesionych przez podziemie niepodległościowe podczas walk z władzami komunistycznymi</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić sens walki prowadzonej przez żołnierzy niezłomnych</p>
--	--	---	---	--	---

<p>20. Komuniści u władzy</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Stanisława Mikołajczyka - pytania zadane podczas referendum ludowego - prawdziwe i sfalszowane wyniki referendum</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: repatrianci, Ziemie Odzyskane, wysiedlenie - w jaki sposób komunistyczne władze starały się zyskać poparcie w społeczeństwie</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po II wojnie światowej i porównać je z granicami przedwojennymi</p>	<p>Uczeń zna: - daty: VI 1946, I 1947 - decyzje w sprawie Polski podjęte na konferencji w Poczdamie - argumenty wysuwane przez Polaków wobec Ziem Odzyskanych - wyniki wyborów sfalszowanych przez komunistów</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: reforma rolna, referendum - przyczyny, które skłoniły rząd londyński do rozmów z polskimi komunistami</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze reformy przeprowadzone przez władze komunistyczne</p>	<p>Uczeń zna: - przyczynę zaproponowanych zmian granic Polski</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, akcja „Wisła” - charakter działań władz związanych z organizacją referendum ludowego i wyborów</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić politykę narodowościową nowej władzy wobec Niemców i Ukraińców - scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec społeczeństwa - przedstawić okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 31 XII 1944, VI 1945, VII–VIII 1945, 1947</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić organizację i przebieg referendum ludowego oraz wyborów w 1947 r. - scharakteryzować migracje ludności na ziemiach polskich po wojnie</p>	<p>Uczeń potrafi: - udowodnić, że przejście władzy przez komunistów oznaczało zniewolenie Polski</p>
-----------------------------------	--	---	--	---	--

		- wskazać ideologiczne cele referendum w 1946 r			
21. Stalinizm w Polsce	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1952 - postać: Bolesława Bieruta <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, PRL 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: II 1947 - zasady ustrojowe państwa polskiego sformułowane w Małej konstytucji <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Mała konstytucja, czasy stalinowskie, „wróg ludu”, socrealizm - na czym polegały przejawy zależności Polski od ZSRR <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić cechy charakterystyczne sztuki i architektury czasów socjalizmu 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - główne założenia socjalistycznych planów gospodarczych <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, system monopartyjny, Państwowe Gospodarstwa Rolne, centralne planowanie <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować funkcjonowanie gospodarki w czasach stalinowskich - przedstawić budowanie podstaw ekonomicznych socjalizmu - scharakteryzować proces konsolidacji władzy przez komunistów 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1947–1949, XII 1948, 1948–1956, 1949, 1950 <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: plan trzyletni, plan sześcioletni - przyczyny prześladowania członków PSL przez komunistów - scharakteryzować ustrój państwa polskiego po 1947 r. oraz ustrój PRL na mocy konstytucji z 1952 r. - przedstawić wpływ funkcjonowania gospodarki centralnie planowanej na życie przeciętnego mieszkańca Polski 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec i ocenić wpływ polityki na różne dziedziny życia społecznego

<p>22. Od stalinizmu do małej stabilizacji</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Stefana Wyszyńskiego, Władysława Gomułki - ramy chronologiczne małej stabilizacji</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: odwilż, poznański Czerwiec, destalinizacja, mała stabilizacja</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego okres rządów Władysława Gomułki jest nazywany małą stabilizacją</p>	<p>Uczeń zna: - daty: VI 1956, X 1956, 1970 - treść orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: polski Październik</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić stanowisko i działania władz wobec robotników strajkujących w Poznaniu - przedstawić genezę wydarzeń czerwcowych w Poznaniu oraz wydarzeń polskiego Października - wskazać główne problemy państwa polskiego za rządów Władysława Gomułki</p>	<p>Uczeń zna: - znaczenie słów: non possumus</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: księża patrioci, KC PZPR</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować relacje państwo – Kościół w okresie stalinowskim - wyjaśnić stanowisko władz ZSRR wobec wydarzeń w Polsce - wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1948, 1953, 1965</p> <p>Uczeń rozumie: - znaczenie wydania orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich oraz układu o uznaniu granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić działania władz zmierzające do usunięcia wpływów Kościoła w Polsce - przebieg wydarzeń czerwcowych w Poznaniu oraz wydarzeń polskiego Października - scharakteryzować przemiany polityczno-społeczne w Polsce w latach 1957–1970</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić różne postawy Polaków wobec orędzia z 1965 r - ocenić funkcjonowanie ustroju komunistycznego i jego zdolność do reformy</p>
--	---	---	--	---	--

<p>23. Od Gomułki do Gierka</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Jacka Kuronia, Edwarda Gierka</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: ZOMO, propaganda sukcesu</p>	<p>Uczeń zna: - daty: III 1968, XII 1970, VI 1976 - cele opozycji PRL</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Marzec 1968, Grudzień 1970, Komitet Obrony Robotników (KOR) - potrzebę powstania opozycji demokratycznej</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić przyczyny i wystąpień marcowych 1968 r - przedstawić przyczyny wydarzeń grudniowych 1970 r - przedstawić okoliczności wydarzeń Czerwca '76</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: tzw. partyzanci, „walka z syjonizmem”, pułapka kredytowa - przyczyny antysemickiej kampanii w PRL po wydarzeniach Marca 1968</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować i ocenić przemiany gospodarcze czasów Gierka - wyjaśnić okoliczności przejęcia władzy przez Edwarda Gierka</p>	<p>Uczeń zna: - datę: IX 1976</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić przebieg i skutki wystąpień marcowych 1968 r - przedstawić przebieg wydarzeń grudniowych 1970 r. - przedstawić przebieg wydarzeń Czerwca '76</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić wpływ wydarzeń czerwcowych 1976 r. na kształtowanie się i działalność demokratycznej opozycji polskiej inteligencji</p>
---------------------------------	---	--	---	--	--

<p>24. „Solidarność”</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Jana Pawła II (Karola Wojtyły), Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), NSZZ „Solidarność” - moralną, społeczną i polityczną wymowę pojęcia solidarność</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1978, VIII 1980 , 31 VIII 1980 - najważniejsze postulaty sformułowane przez MKS</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: 21 postulatów, porozumienia sierpniowe - znaczenie powstania NSZZ „Solidarność” (P),</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację gospodarczą Polski w 1980 r - wskazać różnice między wystąpieniem robotniczym z sierpnia 1980 r. a wcześniejszymi wystąpieniami</p>	<p>Uczeń zna: - wybitnych przedstawicieli kultury polskiej epoki Gomułki i Gierka - formy działań podejmowanych przez opozycję demokratyczną w epoce Gierka</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie KSS KOR - rolę, jaką kulturze przypisywała władza komunistyczna</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać okoliczności powstania NSZZ „Solidarność” - scharakteryzować politykę władz komunistycznych wobec „Solidarność” - wyjaśnić, jaki wpływ miała działalność KSS KOR</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1977, 1979 - okoliczności wyboru Karola Wojtyły na papieża</p> <p>Uczeń rozumie: - wpływ wyboru papieża Polaka na powolny upadek systemu komunistycznego w Polsce</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić reakcję ZSRR na działalność „Solidarności” - przedstawić okoliczności i skutki wybuchu niezadowolenia społecznego w sierpniu 1980 r. - wyjaśnić przyczyny rozczarowania społeczeństwa rządami Edwarda Gierka</p>	<p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o dokonaniach przedstawicieli polskiej kultury w kraju i na emigracji - omówić przygotowania władz komunistycznych do rozprawy z „Solidarnością”</p>
------------------------------	--	--	---	--	--

<p>25. Stan wojenny</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Jerzego Popiełuszki</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: stan wojenny, podziemie - przyczyny wprowadzenia stanu wojennego</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić ograniczenia nałożone na obywateli podczas stanu wojennego</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 13 XII 1981 - okoliczności wprowadzenia stanu wojennego</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić ograniczenia nałożone na obywateli podczas stanu wojennego - opowiedzieć o wydarzeniach w kopalni „Wujek” - podać przykłady oporu społeczeństwa wobec władz w czasie stanu wojennego - wymienić metody represji stosowanych przez władze</p>	<p>Uczeń zna: - przykłady działań podejmowanych przez podziemną „Solidarność”</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: „długi marsz”</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić działania władz podjęte w ramach wprowadzenia stanu wojennego - wyjaśnić, w czym przejawiało się funkcjonowanie stanu wojennego - wyjaśnić okoliczności śmierci księdza Jerzego Popiełuszki</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1983, 1984</p> <p>Uczeń rozumie: - dlaczego podziemna „Solidarność” nie dążyła do konfrontacji siłowej z władzą - dlaczego władze zdecydowały się znieść stan wojenny - wyjaśnić, dlaczego działacze „Solidarności” zdecydowali się na kontynuowanie oporu wobec władz - przedstawić różne postawy społeczeństwa polskiego wobec stanu wojennego</p>	<p>Uczeń potrafi: - podjąć próbę oceny decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego</p>
-------------------------	--	---	--	--	---

<p>26. Upadek PRL</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Michaiła Gorbaczowa - najważniejszych uczestników obrad okrągłego stołu - główne postanowienia obrad okrągłego stołu</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: rozmowy okrągłego stołu, porozumienia okrągłego stołu</p>	<p>Uczeń zna: - daty: II–IV 1989, VI 1989 - wyniki pierwszych częściowo wolnych wyborów do sejmu i senatu - przyczyny, które skłoniły komunistów do podjęcia rozmów z opozycją</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Jesień Narodów, III Rzeczpospolita</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak doszło do powstania rządu Tadeusza Mazowieckiego - wymienić decyzje podjęte przez sejm w XII 1989 r.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: „Gazeta Wyborcza” - znaczenie obrad okrągłego stołu</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację polityczną w Polsce w latach 1983–1989 - przedstawić proces upadku PRL - opisać działania podjęte przez „Solidarność” w ramach kampanii przed wyborami w 1989 r.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1983, 1988, XII 1989</p> <p>Uczeń rozumie: - znaczenie decyzji o wyborze do rozmów stołu w kształcie okręgu</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w jakich doszło od rozmów okrągłego stołu</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie decyzji podjętych przez sejm w XII 1989 r - odnieść się do różnych współczesnych opinii na temat obrad okrągłego stołu</p>
-----------------------	---	---	---	--	---

<p>27. Rozpad ZSRR</p>	<p>Uczeń zna: - datę: XII 1991 - postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Borysa Jelcyna</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: pierestrojka</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu ZSRR</p>	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne okresu odprężenia</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: głasnost - cele wprowadzenia reform podjętych przez Michaiła Gorbaczowa</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności dojścia do władzy Michaiła Gorbaczowa - wyjaśnić, jakie skutki przyniosło wprowadzenie pierestrojki i głasnosti - wymienić działania Zachodu zmierzające do uzyskania przewagi nad Wschodem</p>	<p>Uczeń zna: - główne przyczyny słabości ZSRR w latach 80 - postanowienia porozumienia białowieskiego - przyczyny, które doprowadziły do odprężenia w relacjach między Wschodem a Zachodem</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: wyścig zbrojeń, porozumienie białowieskie, Federacja Rosyjska</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować relacje między Wschodem a Zachodem po zakończeniu II wojny światowej - scharakteryzować funkcjonowanie ustroju komunistycznego na przykładzie ZSRR</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1985, 1986, 1990</p> <p>Uczeń rozumie: - w czym przejawiał się rozdźwięk między zamierzeniami reformatorskimi Gorbaczowa a ich realnymi skutkami - znaczenie rozpadu ZSRR dla dalszych losów politycznych świata</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do zakończenia okresu odprężenia - przedstawić okoliczności wystąpienia Litwy z ZSRR</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu i jej wpływ na relacje między społeczeństwem a władzą - scharakteryzować sytuację polityczną w ZSRR w 1990 r - wyjaśnić, jak doszło do podpisania porozumienia białowieskiego</p>
------------------------	---	---	--	--	---

<p>28. Jesień Narodów</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Vaclava Havla, Helmuta Kohla - nazwy państw, w których doszło do procesów określanych jako Jesień Narodów</p> <p>Uczeń rozumie: - Jesień Narodów (Jesień Ludów), aksamitna rewolucja</p>	<p>Uczeń zna: - daty: X 1990</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zmiany terytorialne do jakich doszło na przełomie 1989 i 1990 r. - wskazać różnice w sposobie przejmowania władzy przez demokratyczną opozycję w różnych krajach Europy Środkowo-Wschodniej</p>	<p>Uczeń zna: - czynniki, które przyczyniły się do osłabienia zależności komunistycznych państw Europy Środkowo-Wschodniej od ZSRR</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: obrady trójkątnego stołu, Karta 77, Konferencja dwa plus cztery</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić proces jednoczenia Niemiec - scharakteryzować sytuację polityczną w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r. - przedstawić przebieg Jesieni Narodów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1991, 1993 - postanowienia Konferencji dwa plus cztery</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Konferencja dwa plus cztery - znaczenie zmian, do jakich doszło w Europie Środkowo-Wschodniej w wyniku Jesieni Narodów</p> <p>Uczeń potrafi: - dostrzec polityczne implikacje związane ze zjednoczeniem Niemiec</p>	<p>Uczeń potrafi: - określić charakter zmian politycznych Jesieni Narodów - ocenić znaczenie Jesieni Narodów dla Europejczyków - ocenić rolę Helmuta Kohla w procesie jednoczenia Niemiec</p>
---------------------------	---	--	--	--	--

<p>29. Integracja europejska</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 2004 - filary Unii Europejskiej</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG)</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić główne przyczyny integracji europejskiej - wskazać na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1952, 1957, 1993 - nazwy kolejnych organizacji utworzonych w ramach procesu integracji europejskiej - państwa przystępujące do wspólnot europejskich w kolejnych etapach integracji</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: traktat z Maastricht (traktat o Unii Europejskiej) - potrzebę integracji europejskiej jako sposobu rozwiązania problemów politycznych i gospodarczych Europy po II wojnie światowej</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić czynniki wpływające na</p>	<p>Uczeń zna: - argumenty zwolenników i przeciwników włączenia krajów postkomunistycznych w procesy integracyjne w Europie - cele istnienia EWG i Euratomu</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Wspólnota Europejska (WE), - podłoże konfliktu w byłej Jugosławii - scharakteryzować konflikt w byłej Jugosławii - przedstawić okoliczności, w jakich do procesów integracyjnych zostały włączone kraje postkomunistyczne</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1967, 1991–1999, 1992</p> <p>Uczeń rozumie: - wpływ wojen w byłej Jugosławii na przyspieszenie procesów integracyjnych na wschodzie Europy</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić etapy integracji europejskiej</p>	<p>Uczeń potrafi: - przedstawić poglądy eurosceptyków na proces integracji oraz na Unię Europejską</p>
----------------------------------	--	--	---	---	---

		przyspieszenie integracji europejskiej			
30. Dzisiejszy świat	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: rewolucja technologiczna, pojęcia: rewolucja technologiczna, globaliści <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady wpływu globalizacji na nasze życie - wskazać główne cechy społeczeństwa informacyjnego - wyjaśnić, na czym polega kultura masowa 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ramy chronologiczne rewolucji przemysłowej, technologicznej i naukowo-technologicznej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: rewolucja naukowo-technologiczna, społeczeństwo informacyjne, kultura masowa, konsumpcjonizm, antyglobaliści - na czym polega wielobiegowość współczesnego świata <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać społeczne skutki rewolucji naukowo-technologicznej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - różne przejawy procesu globalizacji <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: epoka postindustrialna <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować przemiany polityczne na świecie po upadku ZSRR - wskazać najważniejsze zmiany w życiu człowieka i społeczeństwa wywołane każdą z rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumenty zwolenników i przeciwników procesu globalizacji <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować proces globalizacji w wymiarze ekonomicznym, politycznym i kulturowym - scharakteryzować wszystkie typy rewolucji związanych z postępowaniem w nauce i technice 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić zmiany zachodzące we współczesnym świecie - wypowiedzieć się w dyskusji na temat globalizacji -

<p>31. Polska w NATO i Unii Europejskiej</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1999 - postać: Leszka Balcerowicza - główne trudności III Rzeczypospolite</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: wolny rynek, zwrot na Zachód, plan Balcerowicza</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić założenia planu Balcerowicza i wymienić jego skutki - wskazać Polskę na współczesnej mapie Europy</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1 V 2004 - założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl Małej konstytucji i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - założenia polskiej polityki zagranicznej w okresie II Rzeczypospolitej i w czasach PRL</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: „wojna na górze”, Mała konstytucja</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego po 1989 r. Polska zdecydowała się dokonać zwrotu na Zachód - wyjaśnić, z czego wynikał konflikt wśród przedstawicieli opozycji określany</p>	<p>Uczeń zna: - główne elementy programów ruchów liberalnego i narodowo-katolickiego</p> <p>Uczeń rozumie: - społeczne skutki zmian politycznych i gospodarczych zachodzących w Polsce po 1989 r</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, dlaczego po 1989 r. Polska zdecydowała się dokonać zwrotu na Zachód - scharakteryzować przemiany gospodarcze w Polsce po 1989 r. - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wyborów prezydenckich i pierwszych w pełni wolnych wyborów do sejmu i senatu</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1990, 1991, 1992, 1994, 1997</p> <p>Uczeń rozumie: - znaczenie przystąpienia Polski do NATO i do Unii Europejskiej</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić ewolucję ustrojową państwa polskiego w latach 90. - wyjaśnić, czym było uwłaszczenie nomenklatury - przedstawić przemiany, jakie zachodziły na polskiej scenie politycznej po 1989 r. - wyjaśnić, z czego wynikał szok mieszkańców Polski związany z przemianami politycznymi po 1989 r</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić polityczne i społeczne skutki zwrotu na Zachód - dostrzec wpływ konfliktów związanych z „wojną na górze” na polską scenę polityczną</p>
--	---	--	--	--	--

		jako „wojna na górze”			
--	--	-----------------------	--	--	--